

Vetlanda kommun undertecknar deklARATIONEN FÖR EN STARK DEMOKRATI

Genom att underteckna Deklarationen för en stark demokrati åtar sig Vetlanda kommun att verka för en stark, dynamisk och relevant demokrati och genomföra följande åtgärder under 2021:

Internt

- Samtliga förvaltningar arbetar utifrån Handlingsplanen för att förebygga och hantera kränkningar och repressalier samt utifrån Likabehandlingsplanen på sina APT, arbetsplatsträffar. Stödmaterialet för gruppövningar på APT har uppdaterats och ett särskilt fokus lades på frågorna under "Var den du är veckan" för att lyfta det ytterligare ut i hela organisationen. Under framtagandet av nya HR strategin har även likabehandlingsperspektivet tagits med i alla fokusområden för att ta hänsyn till det perspektivet i alla övergripande mål, handlingsplaner och aktiviteter.
- Vård- och omsorgsförvaltningen
Under 2021 fortsätter digitaliseringen inom förvaltningen. Tillgång till trådlöst nät kommer att finnas på samtliga boenden (både funktionshinderomsorg och äldreomsorg) under 2021. Förvaltningen fortsätter satsningen med fler surfplattor. Redan idag finns exempel med musikquizz, bildsökning och digitala videomöten med anhöriga förutom alla innovativa appar som finns. Bredbandsuttag kommer succesivt finnas i varje rum på särskilt boende. Utöver det kommer vi fortsätta titta på hur vi kan vända virtuell verklighet (VR-glasögon) i våra verksamheter. Alla förutsättningar finns för att öka den digitala inkluderingen.
- Socialförvaltningen
Socialförvaltningen arbetar utifrån socialnämndens långsiktiga strategi 2020 - 2030. I strategin "Den förebyggande och samverkande socialtjänsten" ska socialnämnden ta initiativ och aktivt samordna resurser i samhället för att fokusera på gemensamma samhällsproblem.
- Inom förskolan
Om vi ska ge barn och ungdomar förutsättningar för att lyckas i sina liv, måste vi ge dem förutsättningar att utveckla sin språkliga förmåga. Förskolan är det första steget i svenskt skolsystem och det barn ges förutsättningar att utveckla tidigt, sätter spår hela livet. Det påverkar deras tankar om vem de är, deras

självbild och självförtroende. Därför arbetar förskolan med ett genomgripande förhållningssätt om att SPRÅKET ÄR TANKENS REDSKAP!

- Språk och tanke hör samman - Språket påverkar lärandet på alla områden. När vi lär använder vi ord, begrepp, minnen, fantasi etc. i våra tankar som små "krokar" som skapar sammanhang och helheter.
- Språket är förutsättning för utvecklat relationsskapande och social kompetens - Genom språket utvecklas vår empatiska förmåga och att kunna sätta sig in i någon annans situation och att kunna spegla sig själv i andra.
- Språket är förutsättning för att ta sig an demokratin – Genom språket gör vi vår röst hörd så att vi kan påverka, ha inflytande, argumentera, lyssna till andras argument, kompromissa och samspela med andra.

Aktiviteter för att utveckla ovanstående är dels genomförande av projektet Bilderbokens möjligheter (se nedan), vilket förutom det som barn kommer att delta i, även inbegriper kompetensutvecklande insatser.

Vi genomför dessutom ett omfattande utvecklingsarbete, där samtliga pedagoger under året i kollegiala lärandeformer tillägnar sig kunskaper, insikter och förståelse för hur ett medvetet språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt bidrar till att även barn i förskolan ska vara delaktiga och ha inflytande över sin vardag, vilket bidrar till att de som vuxna vill och kan bidra i ett demokratiskt samhälle.

Kompetenssatsningen omfattar ca 300 personer, som under 10 tillfällen under 2022 ses i ett kollegialt lärande- och utvecklingsarbete.

- Inom grundskolan

Vi har inga särskilda projekt i grundskolan som helhet, utan arbetar utifrån gällande timplan och läroplan. I särskilt fokus i år är dessutom de nya kursplanerna som träder i kraft i sommar samt förändringar i läroplanens inledande delar som handlar om jämställdhet, sexualitet, samtycke och relation och om andra delar av skolans värdegrundsarbete. Dessa ligger till grund för undervisningen och hur man arbetar i skolan som helhet.

När det gäller vårt arbete för att alla elever i skolan ska ges möjlighet att bli sitt bästa jag pågår utvecklingsarbeten kring undervisningen. Fyra skolor har särskilt fokus på att utveckla ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt medan andra arbetar med att utveckla kooperativa metoder i undervisningen. Båda dessa förhållningssätt bygger på läroplanens syn på lärande och att alla elever är aktiva i ett gemensamt lärande utifrån tydliga lärandemål. På så sätt utvecklas också deras demokratiska förmåga helt i linje med vår läroplan.

- Grundskolan har ett omfattande och ständigt pågående utvecklingsarbete med ett gemensamt uppdrag - En skola där alla elever ges möjlighet att bli sitt bästa jag.
- Utifrån varje skolas utmaningar i förhållande till detta ingår att arbeta med metoder och arbetssätt, vilket innebär att det på några skolor är språket och det språk- och kunskapsutvecklande arbetssättet som är i fokus. På andra skolor är arbetet mer inriktat på värdegrundsfrågor.

Ytterligare några skolor arbetar mer fokuserat på en differentierad undervisning för att nå alla elever oavsett förutsättningar.

- På Gymnasiet
Värdegrundsarbetet ska genomsyra verksamheten. Under året hålls ett extra fokus på normkritiskt perspektiv utifrån genus. Skolan fokuserar på genusperspektivet och hur man som lärare, medvetet eller omedvetet, möter de olika genuserna i klassrummet. Detta för att medvetandegöra alla på vad som händer och hur vi arbetar vidare med det.

Ett annat fokusområde är det informella elevinflytandet dvs hur eleverna kan påverka sin inläring och undervisning. Gymnasiet har en väl utvecklad formell elevdemokrati men den informella har identifierats som ett utvecklingsområde. Vi fokuserar därför extra på det inflytande som eleverna har över sin vardag i klassrummet. Detta arbetar pedagogerna med under året i ett kollegialt lärande och med målet att det ska påverka det som händer i klassrummet. Förstalärarna och ledningsgruppen håller gemensamt på att ta fram en plan på hur vi kan arbeta vidare med framgångsrikt lärande där elevernas inflytande och delaktighet är en viktig del.

- Utifrån vår vision: *Vi utmanar till lärande. För livet.*
  - Utifrån visionen har vi tre större områden/ledord; *Tillsammans gör vi skillnad. Lärande som utmanar* och *Att lära för livet.*
  - Ett tydligt uttalat mål vi arbetar med är att utveckla undervisningen. Vi arbetar också med ett normkritiskt förhållningssätt, vilket är ett delmål under året.
- Vuxenutbildningen - Genom att eleverna har möjlighet att påverka sin undervisning i dialog med lärare samt att vårt elevråd återupptas efter Covid-nedstängning. I samband med valet kommer det även i olika kurser och sammanhang uppmärksammas demokratins betydelse för vårt samhälle.
    - "Vuxenutbildningens uppdrag Vuxenutbildningen ska förmedla kunskaper och stödja eleverna så att de kan arbeta och verka i samhället. Den syftar också till att möjliggöra fortsatta studier.
    - Vuxenutbildningen ska förmedla sådana kunskaper som utgör den gemensamma referensramen i samhället och som utgår från de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna."
  - Implementering av en policy för Barnkonventionen och barnrättsperspektiv i Vetlanda kommun som innebär
    - ett stöd för nämnder och styrelser i implementering av Barnkonventionen och ett barnrättsperspektiv i den ordinarie verksamheten,
    - ett tydliggörande av kommunens ambitionsnivå i relation till Barnkonventionens intentioner,
  - Miljö- och byggförvaltningen

- Miljö- och byggförvaltningen arbetar med klarspråk i skrivelser och beslut samt med motiverande samtal i tillsynen. Detta är ett långsiktigt arbete, både med att få vana i samtalstekniken och att utveckla skrivsättet.
- Genomföra möten med det kommunala rådet för funktionshindrade för att diskutera och informera om frågor som rör funktionshindrade, t ex tillgänglighet.
- Genomföra möten med det kommunala pensionärsrådet för att diskutera och informera företrädare för olika pensionärsorganisationer om frågor som berör dem.
- Kommunens utsedda ledamöter i kommundelsråden ska genomföra dialogmöten om lokala frågor för att främja kontakten så att lokala synpunkter och önskemål beaktas. Kommundelsråden har varit med i den slutliga urvalsprocessen i samband med att särskilda landsbygdspengar har delats ut från kommunen.
- Genomföra en dialog med medborgarna om kommunens landsbygdsinvesteringar. **De vinnande förslagen blev följande:**
  - **Björkö - Nävelsjö kommundelsområde (två socknar) Björkö socken:**
  - **150 000 kronor:** Aktivitetspark Björkbacken i Björköby. *Nävelsjö socken:*
  - **100 000 kronor:** Större lekpark i Nävelsjö
  - Bäckaby kommundelsområde (tre socknar).
  - *Bäckaby socken:*
  - **41 666 kronor:** Utveckling av Bäckabygården i Bäckaby.
  - **41 666 kronor:** Utveckling av vandrarhemmet "Plymska" i Bäckaby.
  - *Fröderyd socken:*
  - **63 333 kronor:** Utescen i Årset.
  - **20 000 kronor:** Fräsch luft till lokal för rikare mötesplats i Ingaboda
  - *Ramkvilla socken:*
  - **39 333 kronor:** Utegym i Ramkvilla.
  - **39 000 kronor:** Mötesplats utomhus i Skärbäck.
  - **5 000 kronor:** Arboretum i Ramkvilla.
- Starta igång ett nätverk mellan samhälls- och sockenföreningar samt byalag för att de ska kunna byta erfarenheter mellan varandra. Kommunen initierar nätverket som sedan ska samordnas av föreningarna själva.
- Påbörja en dialogprocess med barn, ungdomar och föräldrar för att kunna anlägga en ny lekyta i Ekenässjön.
- Bilderbokens möjligheter:

Samverkansprojekt mellan bibliotek, museum och förskola, och med stöd av regionen, som med utgångspunkt i bilderboks författarens Per Gustavssons verk fokusera på normer och jämställdhet för att ge barnen verktyg att vara den de är. Projektet lyfter frågor kring jämställdhet, mångfald, hbtqi och har ett interkulturellt perspektiv.

- Allaktivitetshus:

Samverkansprojekt mellan skolan, öppna fritidsverksamheten och socialtjänsten, som syftar till att aktivera elever direkt efter skolans slut i skolans lokaler eller i dess närhet och knyta kontakter mellan elever och civilsamhälle. Tanken är att hjälpa elever att hitta sin plats i det föreningsliv som utgör ett socialt kontaktnät.

- Var den du är veckan:

Ett samverkansprojekt mellan kommun och civilsamhälle som syftar till att lyfta de sju diskrimineringsgrunderna. Den långsiktiga effekt som aktiviteten syftar till är ett Vetlanda där alla fritt får vara just den man är.

Var den du är-veckan genomförs under och runt v 37 vartannat år. Under 2021 genomfördes veckan 11-19 september. Var den du är-veckan är en mångfaldsvecka som med utgångspunkt i diskrimineringslagen lyfter fram utsatta grupper. Årets huvudtema var funktionsvariation. Ett av inslagen var en match mellan Vetlanda FF:s och Nässjö FF:s fotbollslag för funktionsvarierade, som kommun och föreningar med gemensamma krafter gjorde till en festlig fotbollshögtid för både spelare och publik.

Veckan inleddes med en prideparad och en konsert med Sean Banan, som under sin konsert satte fingret på hur viktigt det är att alla får vara som de är och att ingen ska bli mobbad för det. Sedan följde flera programinslag som uppmärksammade psykisk ohälsa, religiös tro och etnicitet.

Kommunikativt

- Kommunens kommunikationsavdelning bevakar nämndernas möte och kommunicerar ut en del av besluten. Vi kommer också rapportera innan beslut tas för att göra medborgarna medvetna om vad som kommer och för de ska kunna ha en möjlighet att kunna påverka innan beslut tas.
- Vetlanda Kontaktcenter informerar medborgare och lotsar dem rätt när de söker information.
- Implementering av en policy för Barnkonventionen och barnrättsperspektiv i Vetlanda kommun som innebär
  - ett synliggörande av hur kommunens verksamheter och bolag arbetar med Barnkonventionen samt

- att information och kunskap kan spridas om Barnkonventionen till kommunens alla invånare och till kommunens medarbetare.